

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/46715>

Please be advised that this information was generated on 2020-09-22 and may be subject to change.

SGP / Over vrouwen is compromis onmogelijk

door Michiel S. de Vries – 23/06/06, 22:09

Het compromis dat de SGP heeft bedacht over het lidmaatschap van vrouwen, is dubieus en zal niet lang stand houden.

Vandaag vergadert de SGP over een wijziging in haar statuten. In dit geval kan zowel het aannemen van de wijziging als het verwerpen ervan best eens tot een splitsing leiden. Het gaat namelijk om fundamentele vragen: Zijn man en vrouw gelijk of slechts gelijkwaardig? Mogen vrouwen in de publieke sector een leidinggevende functie innemen? En mogen vrouwen volwaardig lid zijn van de SGP?

Eigenlijk gaat het openstellen van het lidmaatschap voor vrouwen in tegen een principe waar de SGP als enige partij nog voor staat. Namelijk Gods woord versus de wetgeving van een ontkerstende maatschappij. In die wetgeving staat een discriminatieverbod en de Stichting Proefprocessenfonds Clara Wichmann heeft daarin vorig jaar een gaatje gevonden. Dat de overheid met circa 800.000 euro per jaar de kas spekt van een partij, waarvan vrouwen geen lid mogen worden, gaat in tegen het internationale vrouwenverdrag. De rechter ging daarin mee en daarom moest minister Remkes de subsidie aan de SGP stopzetten.

Voor alle niet-aanhangers van de SGP was deze uitspraak een vanzelfsprekendheid. De ouderwetse en discriminerende opvattingen van deze partij moesten de wereld uit. Maar ook in de SGP heeft deze uitspraak de discussie in een stroomversnelling gebracht. Eerst werd een discussienota 'Man en vrouw schiep hij hen' opgesteld door vier predikanten. Daarin staat een diepgravend betoog waarom man en vrouw wel gelijkwaardig zijn, maar niet gelijk. „Het emancipatiestreven”, zo staat in de nota, „staat haaks op Gods woord* Het is een verwerping door de gevallen mens van Gods goede scheppingsorde”. Het basisargument is dat de Heer de aarde niet zomaar willekeurig geschapen heeft, maar daarmee een plan had, namelijk een volmaakte ordening scheppen. Dat eerst Adam de man werd geschapen en daarna de vrouw uit een rib van die man, heeft daarom betekenis. Namelijk dat de vrouw onderworpen is aan de man. Dat betekent in SGP-ogen dat de vrouw de man dient te volgen bij het nemen van belangrijke beslissingen en daarom is regeren aan mannen voorbehouden. Dit betekent weer automatisch dat vrouwen geen lid mogen worden van hun partij, want dat zou hun toegang geven tot openbare functies.

Voor de aanhang gaat het om een uiterst serieuze zaak. Met de uitspraak van de rechter vorig jaar november is het principe echter geld gaan kosten. Daarom zit de SGP met een probleem. Wat opmerkelijk is, is hoe zij dat probleem wil oplossen.

Het voorstel dat de partij in deze heikele kwestie heeft bedacht, getuigt echter niet van de doordachtheid die zij normaliter tentoonspreidt. Het is namelijk een compromis, wat op zich al opmerkelijk is voor een getuigenispartij, en bovendien een wankel compromis.

Het voorstel is dat vrouwen wel lid mogen worden van een privaatrechtelijke organisatie, zoals de SGP, maar op basis daarvan niet een functie in het openbaar bestuur mogen ambiëren: het 'regeerambt' was en blijft voorbehouden aan de man. In de natuurlijke ordening, gezien door de ogen van de SGP, ligt de hoofdtaak van de vrouw in de private sfeer. Een lidmaatschap van een private organisatie is daarom toegestaan, maar de private taak is dermate belangrijk, dat die niet verstoord moet worden door een publieke functie. Daarom zijn publieke functies voor vrouwen, conform het beginselprogramma, niet toegestaan. Eventueel mogen vrouwen nog wel in een lokaal partijbestuur zitting nemen, als er bijvoorbeeld onvoldoende mannen beschikbaar zijn, maar niet als voorzitter. En als er mannen aanwezig zijn, mogen vrouwen uiteraard niet de vergadering openen met gebed, bijbellezing of meditatief openingswoord.

Maakt het veel uit wat de mannenbroeders zullen beslissen? Of zij het eerstgeboorterecht van de man willen opgeven voor een bord linzen van 800.000 euro, of de vrouw als onderworpen aan de man willen blijven beschouwen? Het is vooreerst een intern probleem. Ze hadden ook niet voor de rechter moeten worden gesleept. Het is namelijk hypocriet te doen alsof de SGP de enige organisatie in Nederland is die vrouwen discrimineert. Als dat zo was, zouden heel wat meer vrouwen behoren tot de top van het bedrijfsleven en het overheidsapparaat, dan de schamele 6 procent nu.

Het belang van de zaak ligt meer in de gevolgen van het dubieuze compromis. Zo leidt het tot grote verdeeldheid binnen de partij. Vooral valt een probleem te voorzien als vandaag wel een meerderheid voor het voorstel is, maar deze onvoldoende groot is voor een statutenwijziging: daarvoor is steun van 75 procent van de leden nodig.

Hiernaast is het naïef en onjuist te veronderstellen dat als vrouwen lid mogen worden van hun 'private' organisatie, dat voldoende zou zijn om weer subsidie te krijgen. Tijdelijk is de SGP een private organisatie, want zij krijgt nu even geen subsidie en is aangewezen op private middelen. Maar als zij weer aanspraak wil maken op die subsidie voor politieke partijen, wordt zij automatisch ook weer een (semi-)publieke organisatie. Daarmee vervalt niet alleen het eigen argument om vrouwen toe te staan lid te worden, het opent ook de weg voor anderen om die subsidie opnieuw aan te vechten. De beginselen van de SGP staan namelijk evenzeer op gespannen voet met het internationale vrouwenverdrag, als de huidige statuten, zolang daarin staat dat voorzitters- en publieke functies zijn voorbehouden aan mannen.

Prof. dr. M.S. de Vries is hoogleraar bestuurskunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen.